

REGLEMENT FINANCIIEEL BELEID EN BEHEER
(geüpdatete versie 27-12-2017)

Geüpdatete versie vastgesteld door het Bestuur d.d.: 24-12-2017

Geüpdatete versie vastgesteld door de RvC d.d.: 27-12-2017

Goedgekeurd door de Autoriteit woningcorporaties¹ d.d.:

---

¹ Zie Btiv 2015, artikel 103.

Inhoud

0.	Inleiding	3
1.	Status van het Reglement financieel beleid en beheer	4
1.1.	Doelstellingen financieel beleid en beheer	4
1.2.	Reikwijdte Reglement financieel beleid en beheer	4
1.4.	Streefwaarden en prestatieindicatoren	4
1.5.	Mandatering	4
2.	Interne kaders.....	4
2.1.	Managementinformatie	5
2.2.	Risicobeheersing.....	5
2.3.	Proces- en functiebeschrijvingen	5
2.4.	Organisatiestructuur financieel beleid en beheer.....	6
2.5.	Eindverantwoordelijkheid m.b.t. financiële- en controlfunctie	6
2.6.	Betrokkenheid financiële- en controlfunctie.....	6
2.7.	De controlfunctie	7
2.8.	Kennisniveau RvC t.a.v. financieel beleid en beheer.....	7
2.9.	Auditcommissie	7
2.10.	Bespreken financiële risico's	8
2.11.	Financiële jaarplan.....	8
2.12.	Controleaanpak	8
3.	Specifieke Treasury-bepalingen	8
3.1.	Algemene bepalingen.....	8
3.2.	Derivaten	8
3.3.	Beleggingen en collegiale leningen	8

0. Inleiding

Corporatie Woningstichting Eendracht (hierna: WSE) is een Toegelaten instelling (T.i.) op basis van Hoofdstuk IV, artikel 19 en volgende van de Woningwet. Artikel 55a van de Woningwet bepaalt dat corporatie WSE een reglement financieel beleid en beheer opstelt teneinde inzichtelijk te maken op welke wijze zij haar financiële continuïteit borgt.

In het Besluit Toegelaten instellingen Volkshuisvesting (hierna: BTiV) en de ministeriële regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015 (hierna: regeling) zijn nadere eisen gesteld aan dit Reglement.

De eisen die aan het Reglement van corporatie WSE zijn gesteld hebben onder meer betrekking op de uitgangspunten van het financieel beleid en beheer, de organisatie en jaarlijkse monitoring en de betrokkenheid van het intern toezicht op het beheer. Ook worden regels gesteld voor beleggingen en derivaten.

Het Reglement wordt beheerd door het bestuur en eens in de drie jaar (of zoveel vaker als nodig) geëvalueerd door het Bestuur, en eventueel indien nodig aangepast. Hiermee borgt corporatie WSE dat het reglement financieel beleid en beheer actueel blijft, dat het een feitelijke beschrijving van de processen betreft en dat zij toeziet op de naleving daarvan.

Corporatie WSE heeft elementen van het Reglement die periodiek herziening vereisen, zoals parametrisering en jaarlijkse aanpassing van streefwaarden, niet opgenomen in het Reglement zelf. Deze worden in de vorm van verwijzingen in dit Reglement naar het desbetreffende document weergegeven. Hiermee voorkomt corporatie WSE dat het Reglement jaarlijks moet worden voorgelegd aan de Autoriteit woningcorporaties (Aw).

Indien corporatie WSE tussentijds merkt dat ze haar streefwaarden onvoldoende kan halen en mogelijk de financiële continuïteit in gevaar komt, dan zal ze dit conform artikel 29 Woningwet terstond aan de Aw melden.

Algemene toelichting bij het beoordelingskader.

De voorwaarden die zijn gesteld aan de inhoud van het Reglement zijn opgenomen in de artikelen 14 en 103 tot en met 108 van de BTiV en 41 van de regeling.

De Aw heeft bij het opstellen van het toezicht- en beoordelingskader geconstateerd dat de hierboven genoemde regelgeving bij een strikte interpretatie van de bepalingen beperkingen oplegt aan de werkingsduur van het Reglement onder andere door verwijzing naar tijdgebonden documenten, zoals bijvoorbeeld een meerjarenbegroting. Omdat dit door de wetgever niet is bedoeld, is dit Reglement zodanig opgesteld dat het in beginsel een permanente geldigheid en werkingsduur heeft.

Elke corporatie moet ervoor zorgen dat het Reglement actueel blijft. Het Reglement is enerzijds een omschrijving van de werkwijze, anderzijds is in het Reglement vastgelegd hoe wordt toegezien op de werkwijze. De extern accountant zal ook op de naleving van het reglement moeten toezien en WSE ziet er op toe dat deze taak ook onderdeel van de opdracht aan de accountant zal zijn.

1. Status van het Reglement financieel beleid en beheer

Het Reglement is getoetst aan de wettelijke bepalingen zoals opgenomen in de Woningwet (artikel 29, artikel 55a), het BTiV (artikelen 103 tot en met 108) en regeling (artikel 40a en 41). Conform BTiV artikel 103 heeft het bestuur geconstateerd dat dit Reglement voldoet aan de wettelijke bepalingen en heeft het op 27-12-2017 voorgelegd ter goedkeuring aan de RvC. De RvC heeft het d.d. 27-12-2017 goedgekeurd.

Op grond van artikel 14 van de BTiV maakt corporatie WSE in het Reglement beheer en beleid inzichtelijk welke feiten, omstandigheden en bepalingen afzonderlijk betrekking hebben op hetzij haar daeb-tak, hetzij haar niet-daeb-tak, hetzij haar gehele organisatie. De bepalingen, opgenomen in het Reglement hebben in principe betrekking op de gehele organisatie (dus zowel de daeb-tak alsook de niet daeb-tak), tenzij er expliciet wordt vermeld dat hiervan wordt afgeweken.

1.1. Doelstellingen financieel beleid en beheer

Conform BTiV artikel 104 lid 1 zijn de doelstellingen van het financiële beleid en beheer van corporatie WSE ondersteunend aan de realisatie van de volkshuisvestelijke doelstellingen en financiële continuïteit. De financiële continuïteit van corporatie WSE wordt in samenhang met de haar verbonden ondernemingen beschouwd.

1.2. Reikwijdte Reglement financieel beleid en beheer

Het Reglement van corporatie WSE geldt mede voor verbonden ondernemingen.

Het reglement financieel beleid en beheer geldt mede voor haar verbonden ondernemingen in de zin van de Woningwet waarvan de toegelaten instelling meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan.

Corporatie WSE maakt conform BTiV artikel 104 lid 2 sub d in het jaarverslag melding van de met haar verbonden ondernemingen.

1.3 MeerJarenBegroting (MJB)

Corporatie WSE en de in 1.2 genoemde ondernemingen stellen jaarlijks een Meerjarenbegroting (MJB) op voor ten minste vijf jaar volgend op het laatst afgesloten boekjaar, conform BTiV artikel 104 lid 2 sub. De meest actuele MJB van corporatie WSE betreft document MJB-WSE en deze is goedgekeurd door de RvC.

1.4. Streefwaarden en prestatieindicatoren

Corporatie WSE neemt in de MJB tevens voor ten minste vijf jaar volgend op het laatst afgesloten boekjaar, streefwaarden en prestatie-indicatoren op, die betrekking hebben op de in die jaren te verwachte financiële situatie en financiële risico's, conform BTiV artikel 104 lid 2 sub c. De minimale streefwaarden uit de MJB sluiten aan bij die van het WSW en de Aw.

Corporatie WSE neemt een samenvatting van de streefwaarden en prestatie-indicatoren in een apart hoofdstuk / paragraaf op in de MJB.

1.5. Mandatering

Corporatie WSE hanteert een mandateringsregeling uitgewerkt in het Treasurystatuut.

In deze mandateringsregeling zijn minimaal opgenomen bepalingen ten aanzien van de, door de RvC vast te stellen, bedragen die ten hoogste met een besluit van het bestuur gemoeid mogen zijn zonder dat het onderworpen is aan goedkeuring van de RvC, en de criteria voor die goedkeuring. Dit conform BTiV artikel 104 lid 2 sub d.

2. Interne kaders

In dit hoofdstuk volgen de bepalingen rondom de administratie, de administratieve organisatie, de interne beheersing en governance van corporatie WSE en, voor zover het haar verbonden ondernemingen betreft, de administratie, de administratieve organisatie, de interne beheersing en governance van die verbonden ondernemingen.

De hierna volgende bepalingen rondom de administratie, de administratieve organisatie, interne beheersing en governance betreffen ook zaken waarvan corporatie WSE de feitelijke uitvoering en inrichting mogelijk elders heeft belegd (statuten van WSE, kwartaalrapportages KPI's, etc.), maar waarvan de wetgever verwacht dat ze expliciet benoemd worden in dit Reglement.

2.1. Managementinformatie

De administratie is zodanig ingericht dat op ieder gewenst moment op basis van adequate managementinformatie inzicht kan worden verkregen in de uitkomsten van de te hanteren streefwaarden en prestatie-indicatoren zoals die worden gehanteerd door de toezichhouders en zijn opgenomen in de MJB. Dit conform BTiV artikel 105 lid 1 sub a.

De corporatie stuurt op de streefwaarden en prestatie-indicatoren aan de hand van kwartaalrapportages. De managementinformatie omvat de volkshuisvestelijke en financiële aspecten die de corporatie hanteert bij de sturing van haar bedrijfsactiviteiten en biedt inzicht in de belangrijkste risico's die de corporatie heeft onderkend, alsmede de maatregelen die zijn genomen ter beheersing van de risico's.

2.2. Risicobeheersing

De beheersing van de financiële risico's maakt onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoering conform BTiV artikel 105 lid 1 sub b. en staat beschreven in een door de RvC vastgesteld Treasurystatuut. Twee keer per jaar wordt door bestuur en RvC over financiële risicobeheersing gesproken. Zie ook 2.10

2.3. Proces- en functiebeschrijvingen

Corporatie WSE hanteert t.a.v. het beheersen van de financiële risico's een controle-technische functiescheiding t.a.v. het aantrekken en gebruiken van financiële derivaten en ten aanzien van beleggingsactiviteiten die dusdanig wordt uitgevoerd dat deze past binnen de bezetting. Binnen corporatie WSE zijn dan ook de volgende functies t.a.v. leningen, geldmiddelenbeheer, derivaten en beleggingsactiviteiten te onderscheiden:

- Beschikkende functie: deze is toegewezen conform onderstaande overzicht.
- Registrerende functie: deze wordt uitgevoerd conform onderstaand overzicht, waar de administratie plaats vindt van alle transacties zoals die door Treasury worden uitgevoerd.
- Beherende functie: deze functie is toebedeeld volgens onderstaand overzicht.
- Bewarende functie: beheer van de bank- en giromiddelen is ondergebracht conform onderstaand overzicht.
- Controlerende functie: zie onderstaand overzicht.

Bevoegdheden treasury	Uitvoering	Autorisatie (vooraf)	Registratie (achteraf)	Controle (achteraf)
Betaling vanaf en op aangewezen rekening	Penningmeester	Bestuur	Operationeel medewerker	Accountant / adviseur
Afsluiten transacties geldmarkt (<2 jaar)	Penningmeester	Bestuur	Operationeel medewerker	Accountant/ adviseur
Afsluiten transacties kapitaalmarkt (>2 jaar)	Penningmeester	Bestuur	Operationeel medewerker	Accountant / adviseur
Aangaan en beëindigen van contracten met banken en andere financiers	Penningmeester	Bestuur	Operationeel medewerker	Accountant / adviseur
Openen en sluiten van bankrekeningen	Penningmeester	Bestuur	Operationeel medewerker	Accountant / adviseur

Alleen voor de initiële goedkeuring van het Reglement stuurt corporatie WSE de Aw de separate documenten rond de bovengenoemde proces- en functiebeschrijvingen toe. Corporatie WSE draagt er zorg voor dat dit Reglement ook bij toekomstige wijzigingen, met betrekking tot bovengenoemde proces- en functiebeschrijvingen rond treasuryactiviteiten, compliant blijft aan wet- en regelgeving. De corporatie maakt in haar treasurystatuut inzichtelijk hoe zij dit geborgd heeft. Echter, corporatie WSE zal na initiële goedkeuring van het Reglement door de Aw wijzigingen in proces- en functiebeschrijvingen niet meer afzonderlijk ter goedkeuring voor leggen aan de Aw. Dit alles conform BTiV artikel 105 lid 1 sub c.

2.4. Organisatiestructuur financieel beleid en beheer

De inrichting van het financieel beleid en beheer voldoet aan de op grond van BTiV 105 lid 1 sub d beschreven voorschriften omtrent een voor de corporatie passende organisatiestructuur, waaronder in elk geval voorschriften omtrent bevoegdheden en mandatering daarvan en omtrent de betrokkenheid daarbij van de RvC en de controlerend accountant.

Document	Ontwikkelen	Adviseren	Vaststellen	Goedkeuren
Treasurybeleid	Penningmeester	Operationeel medewerker	Bestuur	RvC
Treasurystatuut	Penningmeester	Operationeel medewerker	Bestuur	RvC
Treasuryjaarplan	Penningmeester	Operationeel medewerker	Bestuur	RvC
Mandaat	Penningmeester	Operationeel medewerker	Bestuur	RvC

2.5. Eindverantwoordelijkheid m.b.t. financiële- en controlfunctie

Bij corporatie WSE is het Bestuur met als adviserend en goedkeurend orgaan de RvC eindverantwoordelijk voor de financiële- en controlfunctie. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 1°.

2.6. Betrokkenheid financiële- en controlfunctie

Bij voorgenomen besluiten met verstreckende financiële gevolgen zal corporatie WSE de financiële- en controlfunctie (*het Bestuur en RvC*) altijd betrekken. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 2°.

Voor de specifieke besluiten met verstreckende gevolgen zijn deze besluiten opgenomen in de statuten van corporatie WSE respectievelijk de statuten van de verbonden onderneming. In het RvC statuut van WSE zijn een aantal bestuursbesluiten specifiek benoemd die voorafgaande goedkeuring behoeven van de RvC. Tenminste bij deze besluiten zal de financiële- en controlfunctie worden betrokken.

Het betreft de volgende bestuursbesluiten, waarbij de financiële- en controlefunctie betrokken dient te worden omdat er sprake is van, of een vermoeden van, verstreckende financiële gevolgen², omtrent:

- a) overdracht of overgang van de door de stichting in stand gehouden onderneming dan wel een overwegend deel van die onderneming aan een derde;

² Volgens de wettelijke bepalingen betreft de opsomming alleen besluiten met verstreckende financiële gevolgen. Echter, om consistent te zijn met de statuten van de RvC, is het wenselijk om hier a t/m u op te nemen.

- b) het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de stichting met een andere rechtspersoon of vennootschap dan wel als volledig aansprakelijke vennoten in een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de stichting;
- c) het doen van een investering ten behoeve van de volkshuisvesting, indien daarmee ten minste € 3.000.000,- exclusief BTW gemoeid is, (met uitzondering van investeringen ten behoeve van het in stand houden van of treffen van voorzieningen aan onroerende zaken in eigendom van de stichting) ;
- d) wijziging van de statuten en de vaststelling of wijziging van het bestuursreglement;
- e) ontbinding van de stichting of wijziging van de rechtsvorm ;
- f) het aanvragen van surseance van betaling of aangifte van faillissement van de stichting;
- g) de gelijktijdige beëindiging of beëindiging binnen een kort tijdsbestek van de arbeidsovereenkomst van een aanmerkelijk aantal werknemers van de stichting;
- h) een ingrijpende wijziging in de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers van de stichting of van personen die als zelfstandigen of in een rechtspersoon of vennootschap daarin werkzaam zijn;
- i) het vervreemden van onroerende zaken en hun onroerende en infrastructurele aanhorigheden van de stichting, het daarop vestigen van een recht van erfpacht, opstal of vruchtgebruik, en het overdragen van de economische eigendom daarvan[, tenzij: met het betrokken besluit van het bestuur een bedrag van minder dan € 10.000.000,- exclusief BTW gemoeid is, dan wel het betrokken besluit transacties betreft met betrekking tot woongelegenheden van welke de beoogde verkrijgers natuurlijke personen zijn en waarin die persoon of een bloed- of aanverwant in de eerste graad van die persoon zijn woonverblijf heeft of zal hebben] ;
- j) het vaststellen van het overzicht van de voorgenomen werkzaamheden in de gemeenten waar de stichting feitelijk werkzaam is;
- k) de vaststelling van het volkshuisvestingsverslag;
- l) vaststelling dan wel wijziging van de begroting;
- m) vaststelling van de meerjarenprognoses en de financiële meerjarenplanning;
- n) het uitgeven van schuldbrieven;
- o) het bezwaren van de in dit lid onder i. bedoelde zaken;
- p) het aangaan van overeenkomsten waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijke medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt;
- q) het vaststellen dan wel wijzigen van een reglement voor het financiële beleid en beheer, inclusief het investerings-, beleggings- en treasury statuut;
- r) het oprichten van andere rechtspersonen;
- s) het vaststellen dan wel wijzigen van het beleid van de stichting op hoofdlijnen;
- t) het uitoefenen van stemrecht op aandelen in verbonden onderneming;
- u) de opdracht tot het uitvoeren van visitatie bij de stichting en de wijze van uitvoering van en verslaggeving over de visitatie.

2.7. De controlfunctie

De controlfunctie bij corporatie WSE wordt uitgevoerd door het Bestuur en omvat ook de aspecten van de interne bedrijfsvoering alsmede de effectiviteit en efficiency van de organisatie. Dit conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 3°.

De controlfunctie is vanwege de omvang van WSE niet in een afzonderlijke organisatie-eenheid opgenomen.

De MeerJarenBegroting die jaarlijks wordt opgesteld wordt ter goedkeuring aan de RvC voorgelegd.

2.8. Kennisniveau RvC t.a.v. financieel beleid en beheer

De RvC van corporatie WSE heeft voldoende kennis van het financieel beleid en beheer. Dit wordt geoperationaliseerd in de opleidingsprogramma's van de commissarissen om zo kennis op dit vlak te vergaren. Dit conform BTiV artikel 105 lid 1 sub f. De vereiste studiepunten voor leden van de RvC worden in een bestand bij de VTW bijgehouden.

2.9. Auditcommissie

De RvC van corporatie WSE stelt vanwege de omvang van WSE geen auditcommissie in.

2.10. Bespreken financiële risico's

Het bestuur en de RvC bespreken 2 keer per jaar de belangrijkste financiële risico's aan de hand van een door het bestuur opgestelde rapportage zoals KPI's. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub h.

Tevens bespreekt de RvC de financiële risico's met de controlerend accountant (indien gewenst is er op afroep een Bestuurslid beschikbaar om toelichting te geven) voorafgaand aan de voorjaarsvergadering waarin het jaarverslag wordt besproken. Deze bespreking vindt in de basis plaats zonder dat daarbij het bestuur aanwezig of vertegenwoordigd is. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub i. Corporatie WSE maakt in haar Reglement inzichtelijk hoe zij dit geborgd heeft.

2.11. Financiële jaarplan

Het bestuur van corporatie WSE legt het financiële jaarplan ter goedkeuring voor aan de RvC. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub j. Zie ook het Reglement RvC.

2.12. Controleaanpak

De RvC stelt jaarlijks de controleaanpak en de speciale aandachtspunten voor de controle vast, in samenspraak met het bestuur en de controlerend accountant. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub k. Dit is een onderdeel van het Reglement RvC.

3. Specifieke Treasury-bepalingen

Dit hoofdstuk bevat bepalingen die specifiek te maken hebben met Treasury. WSE heeft hierin bepaalde keuzes gemaakt die zijn vastgelegd.

3.1. Algemene bepalingen

Het lenen van gelden met het doel deze uit te zetten bij dezelfde of een andere partij ("near banking") is niet toegestaan. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub d.

3.2. Derivaten

Corporatie WSE maakt en zal geen gebruik maken van derivaten in de toekomst.

3.3. Beleggingen en collegiale leningen

Corporatie WSE maakt en zal geen gebruik maken van beleggingen in de toekomst en zal geen collegiale leningen verstrekken. Corporatie WSE zet slechts middelen uit bij financiële ondernemingen die gevestigd zijn in een lidstaat die ten minste beschikt over een AA-rating afgegeven door ten minste twee van de ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub e.

Corporatie WSE zet slechts middelen uit bij banken als bedoeld in BTiV artikel 13 lid 1 b en c die ten minste een single A-rating of een daarmee vergelijkbare rating, afgegeven door ten minste twee van de ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch. Conform BTiV artikel 13 lid 2a.